

STUDIJŲ KOKYBĖS VERTINIMO CENTRAS

Lietuvos edukologijos universiteto
PROGRAMOS
VOKIEČIŲ FILOLOGIJA (612X13014)
VERTINIMO IŠVADOS

EVALUATION REPORT
OF *GERMAN PHILOLOGY (612X13014)*
STUDY PROGRAMME

at Lithuanian University of Educational Sciences

Grupės vadovas:
Team Leader:

Doc. dr. Nijolė Merkienė

Grupės nariai:
Team members:

Prof. habil. dr. Audronė Juodaitytė

Prof. dr. Jolita Šliogerienė

Doc. dr. Alma Imbrasienė

Jurgita Mikutytė

Jolanta Grakauskaitė

Išvados parengtos lietuvių kalba
Report language - Lithuanian

Vilnius
2012

DUOMENYS APIE ĮVERTINTĄ PROGRAMĄ

Studijų programos pavadinimas	Vokiečių filologija
Valstybinis kodas	612X13014
Studijų sritis	Socialiniai mokslai
Studijų kryptis	Pedagogika
Studijų programos rūšis	Universitetinės studijos
Studijų pakopa	pirmoji
Studijų forma (trukmė metais)	Nuolatinė (4), iššęstinė (5,5)
Studijų programos apimtis kreditais	240
Suteikiamas laipsnis ir (ar) profesinė kvalifikacija	Dalyko pedagogikos, vokiečių filologijos bakalauras; Pedagogas
Studijų programos įregistravimo data	2002 06 14 Nr. 1093

INFORMATION ON ASSESSED STUDY PROGRAMME

Name of the study programme	German Philology
State code	612X13014
Study area	Social sciences
Study field	Teachers training
Kind of the study programme	University studies
Level of studies	First
Study mode (length in years)	Full-time (4), part-time (5,5)
Scope of the study programme in credits	240
Degree and (or) professional qualifications awarded	Bachelor of Specialist Teacher Training, German Philology; Teacher
Date of registration of the study programme	2002 06 14 Nr. 1093

© Studijų kokybės vertinimo centras
The Centre for Quality Assessment in Higher Education

TURINYS

TURINYS	3
I. ĮŽANGA	4
II. PROGRAMOS ANALIZĖ	4
1. Programos tikslai ir studijų rezultatai	4
2. Programos sandara.....	5
3. Personalias	6
4. Materialieji ištekliai	7
5. Studijų eiga ir jos vertinimas	8
6. Programos vadyba	9
III. REKOMENDACIJOS	11
IV. APIBENDRINAMASIS ĮVERTINIMAS.....	12

I. IŽANGA

Studijų programa vertinama antrą kartą, pirmasis išorinis vertinimas buvo atliekamas 2003 m. Vertinimui buvo pateiktas antrasis studijų planas, kurio tikslai, numatomi studijų rezultatai, turinys papildytas pagal 2008 ir 2010 m.m. išleistus *Pedagogo rengimo reglamentus*, kitus ŠMM ir Lietuvos edukologijos universiteto (LEU) dokumentus bei *Mokymosi visą gyvenimą*, *Europos kvalifikacijų sąrangą*, *Kreditų kaupimo ir perkėlimo sistemos vadovą*, *Švietimo struktūrų suderinamumo projektus* ir kt.

Studijų programos autoriai bei savianalizės rengėjai numato profesinės veiklos sritis, kurioms rengiami specialistai, studijų programa apibūdinama kaip išskirtinė, kadangi absolventai gauna dalyko pedagogikos, vokiečių filologijos bakalauro kvalifikacinį laipsnį ir pedagogo profesinę kvalifikaciją. Pagal šią studijų programą rengiami vokiečių kalbos mokytojai taikant lygiagretųjį pedagogų rengimo modelį (pedagoginio ciklo kursai: bendroji ir socialinė psichologija, sveikatos ugdymas, ugdymo sistemos ir kt., atliekamos keturios pedagoginės praktikos).

II. Programos analizė

1. Programos tikslai ir studijų rezultatai

LEU filologijos fakultete vykdomos Vokiečių filologijos bakalauro studijų programos tikslai yra: išugdyti nuolat besimokantį, iniciatyvų ir kūrybišką dalyko pedagogą, studijų ir praktikų metu įgijusį bendrakultūrinę, profesines, specialiąsias ir bendrąsias kompetencijas, demonstruojantį profesionalų požiūrį į darbą ir pasirengusį savarankiškai dirbti vokiečių kalbos mokytoju; parengti vokiečių kalbos specialistą, turintį fundamentalių vokiečių filologijos žinių pagrindus, gerai mokantį vokiečių kalbą ir gebantį įgytas žinias, supratimą, komunikacines, tarpkultūrinės ir socialines kompetencijas taikyti profesinėje veikloje.

Savianalizės rengėjai suformulavo Vokiečių filologijos bakalauro studijų programos studijų rezultatus (jie išsamiau detalizuoja šiuo metu AIKOS sistemoje skelbiamus siekiamus rezultatus). Baigę šią studijų programą, absolventai įgis bendruosius universitetinius fundamentaliųjų teorinių ir praktinių dalykų pagrindus bei mokytojo kvalifikaciją, t.y. gebės kūrybiškai taikyti teorines psichologijos, edukologijos, sveikatos ugdymo, vokiečių kalbos didaktikos žinias bei supratimą dalyko pedagogo darbe; bus praktiškai įgiję bendrakultūrinės, bendrąsias, specialiąsias ir profesines kompetencijas bei gebės projektuoti savo profesinę karjerą. Jie demonstruos specialybės kalbos filologines žinias, gebės analizuoti kalbą įvairiais struktūriniais ir semantiniu aspektais, žinos, supras ir gebės tinkamai vartoti bei aiškinti lingvistines sąvokas, išmanys kalbotyros kryptis ir metodologijas. Absolventai įgis šiuolaikinės vokiečių kalbos žinių, atitinkančių C1 lygį bei antros užsienio (anglų arba prancūzų) kalbos žinias, atitinkančias B1 lygį (pagal Bendruosius Europos kalbų metmenis), lingvokultūrinę ir tarpkultūrinę kompetencijas, žinos vokiečių literatūros aspektus, išmanys, galės analizuoti ir vertinti studijuojamos kalbos šalies kultūrą, veiksnius, lėmusius Vokietijos kultūros ir valstybės institucijų raidą, politinę sanklodą ir kultūrinį palikimą. Gebės savarankiškai atlikti teorinius ir empirinius mokslinius tyrimus, taikyti didaktines ir filologines žinias, naujausius didaktikos bei filologinių tyrimų metodus, pristatyti tyrimų rezultatus raštu ir žodžiu bei panaudoti įgytas žinias antrosios ir trečiosios pakopų studijose. Tačiau tenka pažymėti, kad vertinamosios studijų programos tikslai ir numatomi rezultatai nėra tiksliai apibrėžti, aiškūs: sunkiai suvokiama jų dermė, nėra pateikiami sistemiški ryšiai per atskirus dėstomuosius dalykus. Šios studijų programos tikslai ir numatomi rezultatai skelbiami nepakankamai viešai, apeliuojama tik į „AIKOS“ programą.

Nors programos tikslai ir numatomi studijų rezultatai pagrįsti akademiniais ir profesiniais reikalavimais, bet visuomenės ir darbo rinkos poreikiai įvertinti dalinai, kadangi studijų programos bei savianalizės rengėjai nepalaikė tamprių ryšių su darbdaviais (studijų programos vykdyme dalyvauja tik vienas socialinis dalininkas).

Programos tikslai ir numatomi studijų rezultatai atitinka studijų rūšį, pakopą ir kvalifikacijų lygį; programos pavadinimas, numatomi studijų rezultatai, programos turinys ir suteikiama kvalifikacija iš esmės dera tarpusavyje. Tačiau tenka pažymėti, kad mokytojo kvalifikacijos kompetencijos nurodomos labai lakoniškai, neišsamiai, vadovautasi ne visais pedagogų rengimo dokumentais, pvz., *Pedagogų rengimo reglamentas* (2012 m.) neminimas. Vertinamosios studijų programos autoriai bei vykdytojai nepakankamai dėmesio skiria studentų mokslinei veiklai ir argumentuoja tai nepakankamu studentų pasirengimu studijuoti vokiečių kalbą. Tačiau ekspertų nuomone, studentų skatinimas atlikti įvairaus tipo mokslinius metodinius tyrimus (medžiagos rinkimas, jos analizė, apibendrinimas), pristatyti juos studentų konferencijose bei dėstytojų pagalba jiems padėtų studentams ne tik pasiekti aukštesnį svetimų kalbos lygį, bet ir ryžtis rašyti baigiamąjį darbą.

Srities stiprybės:

- studijų programos išskirtinumas – absolventų įgyjami du bakalauro kvalifikaciniai laipsniai, Dalyko pedagogikos, Vokiečių filologijos bei pedagogo profesinė kvalifikacija;
- tinkama pedagogikos praktikos organizavimo forma, sisteminis kompetencijų ugdymas pradedant nuo stebėtojo, asistento praktikos, pereinant prie praktikos globojant mentoriumi ir prie savarankiškos pedagoginės praktikos.

Srities silpnybės:

- pagal šią studijų programą rengiami tik vieno dalyko (vokiečių kalbos) mokytojai, kas pablogina absolventų įsidarbinimą bei darbo krūvio galimybes, apie tai vizito metu kalbėjo tiek absolventai, tiek socialinių dalininkų atstovė;
- atkreiptinas dėmesys į nuoseklų studentų mokslinių tyrimo kompetencijų ugdymą, tokiu būdu studentai būtų skatinami rašyti baigiamuosius darbus.
- savianalizės rengėjai neapibūdino vertinamos studijų programos sąsajų su fakulteto strategija.

2. Programos sandara

Programos sandara iš dalies atitinka teisės aktų reikalavimus (neminimas *Pedagogų rengimo reglamentas, 2012*), tačiau iššęstinei studijų formai kontaktinių ir nekontaktinių / savarankiškų studijų apimties paskirstymas dalykų aprašuose nepateikiamas. Savianalizės suvestinės 5 priede „*Studijų programos detalizavimas (iššęstinei studijų formai)*“ taip pat matomas tik bendras valandų ir kreditų skaičius per semestrus.

Studijų dalykai programoje išdėstyti nuosekliai, dalykai ar jų temos nesikartoja, tačiau programos sandara menkai orientuota į studento savarankiškumą (siūdomi tik du pasirenkamieji studijuojamos kalbos dalykai („*Daugiakalbystė*“ ir „*Dabartinės vokiečių kalbos vystymosi tendencijos*“), o iš kitų pasirenkamųjų dalykų siūloma tik antroji užsienio kalba (studentai gali pasirinkti anglų arba prancūzų kalbas).

Dalykų turinys atitinka studijų rūšį ir pakopą.

Daugumos dalykų turinys ir metodai leidžia pasiekti numatomus studijų rezultatus, nors savianalizės suvestinėje nepateikiamos dalykų sąsajos su studijų programos rezultatais (jų tenka ieškoti kiekvieno dalyko apraše, nematyti, kiek dalykų ir kaip pasitarnauja atskiriems tikslams pasiekti), neišskiriamos suteikiamos žinios, pažintiniai, praktiniai bei perkeliemieji / bendrieji gebėjimai.

Kai dalykų aprašuose mechaniškai kopijuojami numatyti studijų programos rezultatai, o aprašomu dalyku ugdoma tik labai maža kurio programos rezultato dalis, tai atrodo neįtikinamai (pvz., „*Vertimo pagrindų*“ kursu neabejotinai galima siekti suteikti „*lingvokultūrinę ir*

tarpkultūrinę kompetenciją“, tačiau kaip šiuo kursu bus siekiama gebėjimų „*žinoti vokiečių literatūros ir jos krypčių aspektus, išmanyti, analizuoti ir vertinti studijuojamos kalbos šalies kultūrą, veiksnius, lėmusius Vokietijos kultūros ir valstybės institucijų raidą, politinę sanklodą ir kultūrinį palikimą“* – neaišku.

Programos apimtis iš esmės yra pakankama studijų rezultatams pasiekti, tačiau visai vokiečių literatūrai aprėpti skirtų 7 kreditų per maža vokiečių filologijos (ne tik lingvisto) bakalauro kvalifikacijai pasiekti.

Programos turinys iš esmės atitinka naujausius mokslo, meno ir technologijų pasiekimus, tačiau moksliniams tiriamiesiems studentų darbams programoje stinga dėmesio ir vietos. Neaiškūs bakalauro baigiamųjų darbų vertinimo kriterijai.

Srities stiprybės:

- Programa nuosekli ir vientisa.
- Studijų programa yra išskirtinė, nes absolventai gauna dalyko pedagogikos, vokiečių filologijos bakalauro kvalifikacinį laipsnį ir pedagogo profesinę kvalifikaciją.
- Pedagoginio ciklo kursai bei keturios pedagoginės praktikos sudaro sąlygas įgyti tvirtas pedagogo kompetencijas.
- Dalykinį programos turinį sieja logiškas ryšys tarp atskirų vokiečių filologijos dalykų ir pedagoginio-psichologinio bloko dalykų.
- Programa atnaujinama ir tobulinama diskutuojant su vokiečių kalbos mokytojais – praktikos vadovais / mentoriais.

Srities silpnybės:

- Programos sandara menkai orientuota į studento savarankiškumą (siūlomi tik du pasirenkamieji studijuojamos kalbos dalykai („Daugiakalbystė“ ir „Dabartinės vokiečių kalbos vystymosi tendencijos“), o iš laisvai pasirenkamųjų dalykų siūloma tik „Antroji užsienio kalba“ (studentai gali pasirinkti tik anglų arba prancūzų kalbas).
- Dalykų aprašai parengti tik nuolatinei studijų formai, iššęstinės studijų formos apimčių juose nėra.
- Kai kurių dalykų temų turinys dubliuojasi (Ugdymo filosofija, Ugdymo sistemos ir Specialioji pedagogika), nes šių dalykų sudarymo pagrindas yra istoriografinis. Todėl tiek Ugdymo filosofijoje, tiek ir Ugdymo sistemų dalyke istoriškai nagrinėjamos filosofinės teorijos. Patartina atkreipti ypatingą dėmesį į šiuolaikines ugdymo sistemas, kuriomis ir yra grindžiamos inovatyvios ugdymo sistemos.
- Pedagoginio bloko dalykų sąrašuose trūksta literatūros vokiečių kalba.

3. Personalas

LEU Vokiečių filologijos bakalauro studijų programoje iš viso dirba 19 dėstytojų, dviem iš jų LEU darbovietė yra nepagrindinė. Mokslo laipsnį turi 79 proc. visų dėstytojų, o studijų dalykų dėstytojų su mokslo laipsniu yra 80 proc. Pagal dėstomų dalykų apimtį kreditais mokslininkai sudaro 91 proc. Taigi akademinis personalas atitinka teisės aktų reikalavimus. Analizuojamos programos dalykai atitinka juos dėstančiųjų specializaciją bei mokslinius interesus. Dėstytojų mokslinės publikacijos ir jų mokslinių interesų kryptys atitinka programoje dėstomus dalykus.

Šiuo metu vokiečių filologijos dalykus dėstančių dėstytojų ir studentų skaičiaus santykis - 3,9 studentai vienam dėstytojui.

Vokiečių filologijos bakalauro programoje dalyvauja 6 katedros dėstytojai (2 profesorės, 3 docentai, 1 lektorė daktarė iš Vokietijos akademinų mainų tarnybos). Vokiečių filologijos ir didaktikos katedros dėstytojai dėsto 78 proc. dalykų ir vadovauja visiems filologijos kursiniams

darbams. Katedroje jau nuo 1990 m. be pertraukos dirba Vokietijos akademinė mainų tarnybos (DAAD) lektoriai.

Visų programoje dirbančių dėstytojų amžiaus vidurkis 48 metai, studijų krypties dalykų dėstytojų amžiaus vidurkis taip pat 48 metai.

Nepaisant nemažo dėstytojų kontaktinių valandų skaičiaus, dauguma analizuojamoje programoje dirbančių dėstytojų yra aktyvūs mokslininkai, publikuojantys užsienyje ir Lietuvoje.

Analizuojamoje programoje dirbantys dėstytojai tobulina savo kvalifikaciją stažuočių metu, dalyvaudami moksliniuose ir praktiniuose seminaruose bei mokslinėse konferencijose.

Pedagoginio personalo akademinis krūvis yra didelis, reikalaujantis daug laiko pasiruošti auditoriniam darbui, todėl dėstytojai dažnai negali skirti didesnio dėmesio moksliniam darbui ir tobulėjimui.

Srities stiprybės:

- Pedagoginis personalas atitinka keliamus reikalavimus, nes turi tinkamą mokslinį pasirėngimą ir ne mažesnę kaip 3 metų pedagoginio darbo patirtį

Srities silpnybės

- Trūksta literatūros srities specialistų.
- Vokiečių filologijos ir didaktikos katedros dėstytojai dėsto didelį programos dalykų skaičių ir vadovauja kursiniams darbams, todėl trūksta bendradarbiavimo dėl programos tobulinimo ir jos atnaujinimo su kitomis katedromis, dažnai negali skirti didesnio dėmesio moksliniam darbui ir tobulėjimui.

4. Materialieji ištekliai

LEU Filologijos fakultete yra 38 auditorijos (iš viso 1208 vietos), iš jų dvi amfiteatrinės auditorijos (230 vietų su multimedijos įranga). Patalpų pakanka. 8 auditorijose (nuo 25 iki 90 vietų) įrengta stacionari multimedijos įranga, įsigyta 2006–2012 metais. Įranga nuolat atnaujinama.

Programos vykdymui reikalingi metodiniai ištekliai universiteto bibliotekoje, skaityklose, metodiniuose kabinetuose, prieiga prie elektroninių leidinių pakankami.

2009 metais fakultete įkurtas Vokiečių kalbos ir kultūros studijų centras, kuriame yra multimedijos įranga, interneto prieiga ir naujausia vokiečių filologijos, grožinės literatūros ir vokiečių kalbos kaip užsienio kalbos didaktinė literatūra, fonoteka, kuri DAAD lektorių dėka reguliariai papildoma ir yra prieinama Vokiečių filologijos ir didaktikos katedros dėstytojams ir studentams germanistams. Jau penkti metai fakultete veikia J. W. Getės kabinetas su multimedijos įranga. Audiovizualinės technikos centras aprūpina mokymo procesą kokybiška nešiojama multimedijos įranga ir teikia kitas kompiuterines ir nuotolinio mokymo paslaugas. Fakultete veikia Mokymo ir mokymosi resursų kabinetas, kurio germanistikos ir vokiečių kalbos mokymo skyriuje yra gausus žodynų, germanistinės-didaktinės literatūros, žinytų, žurnalų, vadovėlių, mokymo priemonių, garso ir vaizdo įrašų fondas (iš viso apie 900 pavadinimų spaudinių) bei 14 vietų kompiuterių klasė.

Plačias galimybes germanistų ir vokiečių kalbos mokytojų rengimui atveria LEU biblioteka su savo resursais ir teikiamomis paslaugomis. Centrinėje bibliotekoje skaitytojai aptarnaujami abonemente, tarpbibliotekiniame abonemente, trijose skaityklose bei mokymosi resursų centre, kuriame galima naudotis kompiuteriais, prenumeruojamomis duomenų bazėmis, internetu, vaizduostėmis. LEU bibliotekoje skaitytojams įrengtos 259 darbo vietos, iš jų 34 kompiuterizuotos. Visi kompiuteriai prijungti prie interneto. Visose bibliotekos skaityklose veikia bevielis internetas, skaitytojai gali dirbti ir savo kompiuteriais. Humanitarų bibliotekoje įrengta grupinio darbo zona, kurią gali užsisakyti skaitytojų grupės iki 12 žmonių.

Universiteto bibliotekoje sukaupta 701100 egzempliorių 188600 pavadinimų spaudinių. Kasmet bibliotekos fondai papildomi maždaug 10–12 tūkst. egzempliorių dokumentų. Pagrindinį bibliotekos fondą sudaro: mokymo literatūra – apie 511242 vnt.; mokslinė ir kita literatūra – apie

160044 vnt.; grožinė literatūra – apie 29814 vnt. Biblioteka prenumeruoja, gauna mainais ar dovanų 395 pavadinimus spausdintinių periodinių leidinių lietuvių, anglų, lenkų, prancūzų, rusų, vokiečių (iš viso 13) kalbomis. Biblioteka sudaro ir prenumeruoja duomenų bazines, kuriomis skaitytojai gali naudotis iš universiteto kompiuterių tinklo, o kai kuriomis ir iš nutolusių kompiuterių su slaptažodžiais. Bibliotekos skaitytojai per prenumeruojamas duomenų bazines turi prieigą prie daugiau kaip 19 tūkst. visateksčių žurnalų ir kitų leidinių pavadinimų.

Universiteto vadovybė skiria nepakankamai lėšų *metodinių* išteklių finansavimui. Pageidautina, kad mokslinė literatūra bibliotekoje būtų atnaujinama dažniau, įsigyjami naujausi vadovėliai ir mokslinė literatūra. Nauji metodiniai ištekliai reikalingi tam, kad studentams būtų pasiekiamos naujausios šiuolaikinės žinios.

Kaip teigiama savianalizėje, „universiteto vadovybė skiria nepakankamai lėšų *metodinių* išteklių finansavimui.“ „Pageidautina, kad mokslinė literatūra bibliotekoje būtų atnaujinama dažniau, įsigyjami naujausi vadovėliai ir mokslinė literatūra.“

Srities stiprybės:

- fakultete įkurtas Vokiečių kalbos ir kultūros studijų centras su multimedijos įranga, interneto prieiga ir naujausia vokiečių filologijos, grožine bei didaktine literatūra, DAAD lektorių dėka reguliariai papildoma ir yra prieinama Vokiečių filologijos ir didaktikos katedros dėstytojams bei studentams germanistams, veikia J. W. Gėtės kabinetas su multimedijos įranga, Mokymo ir mokymosi resursų kabinetas.

Srities silpnybės:

- Nepakankamos lėšos *metodinių* išteklių finansavimui.
- Nepakankamai dažnai atnaujinama mokslinė, metodinė literatūra bei vadovėliai.

5. Studijų eiga ir jos vertinimas

Priėmimo į bakalauro lygmens studijų programą „*Vokiečių filologija*“ reikalavimai yra pagrįsti. Stojantieji privalo atlikti motyvacinį testą, už kurį skiriami 0, 1 arba 2 balai. Motyvacinio testo nelaikę stojantieji negali pretenduoti į valstybės finansuojamas vietas. Motyvacinio testo nauda yra ta, kad studijas renkasi tikrai motyvuoti asmenys. Pastebimas ir priimtųjų į studijas konkursinių balų didėjimas (Savianalizės suvestinė, 21 psl., 12 lentelė). Anksčiau nemaža dalis studentų nutraukdavo studijas, o 2010–2011 m., nors ir priimta mažiau studentų, nei vienas jų studijų nenutraukė.

Studijų programos tvarkaraštis yra sudarytas racionaliai. Studentai rengia savarankiškus darbus, prezentacijas ar ataskaitas, kurias aptaria paskaitų ar konsultacijų su dėstytojais metu. Kompetentingų dėstytojų dėka, studijų procesas vyksta nuosekliai. Vystant būsimų vokiečių kalbos mokytojų kompetencijas, labai daug naudos duoda mokyklose atliekamos praktikos.

Šios studijų programos studentai neskaito pranešimų mokslinėse studentų konferencijose, nes neturi sukaupę medžiagos jai, kadangi studijas studentai baigia ne gindamiesi baigiamąjį bakalauro darbą, bet laikydami vokiečių filologijos ir dalyko didaktikos egzaminą ir lietuvių kalba rašydami pedagoginių studijų baigiamąjį darbą. Studentai dalyvauja studentų konferencijose tik kaip klausytojai. Studentai gali rinktis rašyti bei ginti baigiamąjį bakalauro darbą, bet susitikimo su studentais metu keli studentai sakė apie tokią galimybę nieko nežinantys. Ekspertų nuomone, neigiamai vertintina, jog bakalauro darbas nėra privalomas, kad egzistuoja teorinė galimybė rinktis tarp bakalauro darbo ir baigiamojo egzamino, studentai nėra skatinami rašyti bakalauro darbo ir jo praktiškai nesirenka. Baigiamasis egzaminas yra peiktinas ir kitais aspektais, pvz., gramatikos egzaminą studentai būna jau išlaikę savo laiku, tad privertimas iš naujo mokytis atmintinai tą pačią medžiagą ir antrą kartą laikyti tą patį egzaminą rodo tik nepagarbą ir nepasitikėjimą. Kai kurie egzaminų klausimai atrodo visiškai atsitiktiniai, neatliepia pagrindinių per keturis kursus mokytųsi dalykų. Neįgyjami mokslinio tiriamojo darbo gebėjimai bei neugdoma vokiečių kalbos mokslo kalba, neįsisavinama terminologija.

Studentai taip pat turi galimybę dalyvauti įvairiose judumo programose. Per 2007–2012 m. judumo programose dalyvavo 58 studentai (Savianalizės suvestinė, 28 psl., 19 lentelė).

Studentus studijų ir kitais klausimais konsultuoja mentoriai, katedros dėstytojai, dekanato darbuotojai. Aktuali informacija taip pat skelbiama universiteto ir katedros internetinėse svetainėse. Vyksta nereguliarios atskirų dėstytojų rengiamos studentų apklausos; kartais rezultatai yra aptariami su studentais.

Bendraujant su studentais, jie sakė nesiskundžiantys mokslinės ar grožinės literatūros stoka. Studentai turi galimybę naudotis kompiuterizuotų skaityklų, bibliotekų paslaugomis. Daug reikalingų literatūros šaltinių studentai gali rasti ir katedroje arba asmeninėse dėstytojų bibliotekose.

Pažangūs studentai yra skatinami stipendijomis, jie taip pat gali pretenduoti į vardines stipendijas. Studentai, kurie yra atvykę iš kitų miestų, turi galimybę apsigyventi studentų bendrabučiuose. Esant poreikiui studentams teikiama psichologinė pagalba.

Semestro pradžioje studentai yra supažindinami su dalykų aprašais, jiems suteikiama informaciją apie užduotis, atsiskaitymus bei vertinimą. Taikoma kaupiamojo balo ir formuojamojo vertinimo sistema.

Baigę šios programos studijas absolventai gali tęsti tolimesnes studijas. Studentai atlieka nemažai praktikų mokyklose, bet vokiečių kalbos specialistų poreikis mažėja, todėl karjeros galimybės yra nedidelės. Susitikimo metu absolventai minėjo, kad dalis absolventų yra išvykę į užsienį. Nepaisant to, kad įsidarbinti vokiečių kalbos mokytojais mokyklose yra gana sudėtinga, absolventai gali bandyti įsidarbinti įvairiose kalbų mokyklose bei suaugusiųjų mokymo centruose. Informacijos apie tolesnę absolventų veiklą, įsitvirtinimą darbo rinkoje pateikta nebuvo, ekspertų nuomone, ji nėra kaupiama.

Srities stiprybės:

- motyvacinio testo įvedimas teigiamai įtakojo studentų motyvacija, todėl gerėja studentų pažangumas;
- studentams užtikrinama pakankama akademinė bei socialinė parama;
- pedagoginė praktika užtikrina tinkamą pasirengimą pedagoginei veiklai. Ji grindžiama studentų vaidmenų kaita pagal schemą (stebėtojas, pedagogo asistentas, savarankiškai pedagoginį darbą atliekantis asmuo). Visos pedagoginės praktikos metu studentų veiklą stebi, analizuoja, jai vadovauja, padeda mentorius bei praktikos vadovas.

Srities silpnybės:

- studentai nepakankamai aktyviai dalyvauja mokslinėje veikloje;
- nėra kaupiama informacija apie absolventų tolesnę profesinę veiklą, todėl trūksta bendravimo ir bendradarbiavimo su absolventais, darbdaviais, socialiniais dalininkais – tai palengvintų numatyti specialistų poreikį, absolventų, dirbančių susijusį su specialybe darbą, skaičių, jo kitimą
- ribotos absolventų įsidarbinimo perspektyvos tiek švietimo, tiek ir kitose institucijose dėl germanistų poreikio mažėjimo.

6. Programos vadyba

Vertinamos programos rengėjai teigia, jog programą administruoja Filologijos fakulteto dekanatas, už studijų proceso administravimą atsakingas dekanas, o už organizavimą ir koordinavimą – studijų prodekanės. Anot rengėjų, studijų programų koregavimą, keitimą, atnaujinimą inicijuoja studijų prodekanė, teikdama siūlymus dekanato svarstymui, o priimti siūlymai dekanate teikiami svarstyti Fakulteto tarybai. Nuo 2012-02-06 veikia Vokiečių filologijos programos I pakopos studijų komitetas. Tačiau, nėra aišku, kuo skiriasi katedros ir studijų programos komiteto funkcijos, jos nėra atskirtos.

Teikiamos programos savianalizės suvestinėje aprašomi būdai (priemonės), kuriais siekiama užtikrinti kokybišką programos vykdymą. Numatyti katedrų posėdžiai, reguliariai

vykstantys Dekanato ir katedros vedėjų pasitarimai, taip pat studentų apklausa. Kaip teigia programos rengėjai, vykdomos nuolatinės anoniminės studentų apklausa, kaip jie vertina atskirų dėstytojų darbo ir jų skaitomų kursų kokybę. Jos vyksta dėstytojui atestuojantis bei dalyvaujant konkurse pedagoginėms pareigoms užimti. Kyla klausimas, ar apklausa nėra privaloma, jei nevyksta dėstytojų atestacija? Savianalizėje teigiama, jog apklausa vykdo tik kai kurie dėstytojai. Vizito metu studentai patvirtino, jog apklausa nėra vykdoma reguliariai, į jų nuomonę neatsižvelgiama tobulinant programą. Jei studentai užpildo anketas, jie negauna grįžtamojo ryšio.

Mokyklų darbuotojų (praktikos vadovų, vokiečių kalbos mokytojų, administracijos vadovų) bendradarbiavimas prisideda prie kokybiško praktikos metu atliekamo darbo, tuo pačiu atliepia pagrindiniam šios programos tikslui - išugdyti nuolat besimokantį, iniciatyvų ir kūrybišką dalyko pedagogą, studijų ir praktikų metu įgijusį bendrakultūrinę, profesines, specialiąsias ir bendrąsias kompetencijas, demonstruojantį profesionalų požiūrį į darbą ir pasirengusį savarankiškai dirbti vokiečių kalbos mokytoju.

Ankstesniojo išorinio studijų programos vertinimo išvadose buvo pateikta daug rekomendacijų tobulinant programą, į kai kurias nėra atsižvelgta. Toliau lieka daug fonetikos kursų, o tai vertinama neigiamai.

Srities stiprybės:

- numatyti katedrų posėdžiai, reguliariai vykstantys Dekanato ir katedros vedėjų pasitarimai, taip pat studentų apklausa;
- nuo 2012-02-06 veikia Vokiečių filologijos programos I pakopos studijų komitetas;
- glaudus bendradarbiavimas su socialiniais partneriais.

Srities silpnybės:

- nėra aiškiai paskirstytos atsakomybės už programos įgyvendinimą ir priežiūrą tarp studijų programos komiteto ir katedros;
- duomenys apie programos įgyvendinimą nėra renkami iš studentų periodiškai, studentams neteikiamas grįžtamasis ryšys;
- ne visi programos ankstesniojo išorinio vertinimo rezultatai panaudojami tobulinant programą.

III. REKOMENDACIJOS

Vokiečių kalbos mokytojų poreikis mažėja, taigi absolventams įsidarbinti pagal specialybę yra gana sudėtinga. Todėl reikia apgalvoti gretutinių studijų galimybes, kas pagerintų absolventų įsidarbinimą bei praplėstų karjeros galimybes.

Sutelkti dėmesį į studentų mokslo bei taikomųjų tyrimų kompetencijų ugdymą: daugiau dėmesio ir vietos programoje skirti moksliniams tiriamiesiems studentų darbams; skatinti studentus dalyvauti mokslinėje veikloje, dalyvauti studentų mokslinėse konferencijose – jie ne tik turėtų parengę empirinės medžiagos, reikalingos konferencijai, bet ir įgytų daugiau mokslo tiriamojo darbo kompetencijų ir žinių bei ugdytų ir tobulintų vokiečių mokslinės kalbos komunikacijos įgūdžius. Bakalauro darbas turi tapti privalomu. Būtina apibrėžti bakalauro baigiamųjų darbų vertinimo kriterijus.

Rengiant savianalizės suvestinę apibūdinti studijų programos sąsajas su fakulteto strategija. Dalykų aprašuose pateikti kontaktinių ir nekontaktinių / savarankiškų studijų apimties paskirstymą ištesatinei studijų formai.

Orientuoti programos sandarą studentų savarankiškumo linkme. Laisvai pasirenkamus studijų dalykus leisti studentams laisvai rinktis patiems.

Apsvarstyti dalykų sąsajas su studijų programos rezultatais (suteikiamomis žiniomis, pažintiniais, praktiniais bei perkeliamaisiais / bendraisiais gebėjimais), numatyti, kiek dalykų ir kaip pasitarnauja atskiriems tikslams pasiekti, patikslinti juos dalykų aprašuose.

Atkreipti ypatingą dėmesį į šiuolaikines ugdymo sistemas, kuriomis ir yra grindžiamos inovatyvios ugdymo sistemos.

Papildyti pedagoginio bloko dalykų literatūros sąrašus literatūra vokiečių kalba.

Didinti vokiečių literatūros studijų apimtį. Pasirūpinti literatūros specialistų ugdymu ar pasikviesti juos iš kitų aukštųjų mokyklų.

Skirti tinkamą finansavimą metodiniams ištekliams bei mokslinės, metodinės literatūros atnaujinimui.

Peržiūrėti ir patobulinti Dalyko pedagogikos baigiamojo darbo reikalavimus, atsižvelgiant į galimybę vertinti pažymiu ne tik jo teorinę dalį, bet ir praktinę (portfolio).

Skatinti studentus dalyvauti mokslinėje veikloje, baigiamojo bakalauro darbo rengimą ir gynimą, studentų mokslinėse konferencijose galėtų dalyvauti daugiau studentų – jie ne tik turėtų pasiruošę daugiau medžiagos, reikalingos konferencijai, bet ir įgytų daugiau mokslo tiriamojo darbo kompetencijų bei žinių.

Kaupti informaciją apie absolventų tolesnę veiklą. Turint tokią informaciją, būtų galima lengviau prognozuoti pokyčius darbo rinkoje, specialistų poreikį, absolventų, dirbančių susijusį su specialybe darbą, skaičių, jo kitimą ir pan.

Informacijos apie absolventų tolesnę veiklą nebuvimas parodo, kad nevyksta nuolatinis bendravimas su jais. Taip pat turėtų būti daugiau bendravimo ir bendradarbiavimo su darbdaviais bei socialiniais dalininkais. Taip būtų galima išspręsti daug kylančių klausimų, neaiškumų, kylančių dėl studentų įsidarbinimo bei praktikos galimybių.

Turi būti aiškiai paskirstyta atsakomybė tarp Studijų programos komiteto ir katedros už vertinamosios programos įgyvendinimą ir priežiūrą.

Periodiškai rinkti duomenis iš studentų apie studijų programos įgyvendinimą bei teikti jiems grįžtamąjį ryšį.

Reikliau atsižvelgti į ankstesnius išorinio vertinimo rezultatus tobulinant studijų programą.

IV. APIBENDRINAMASIS ĮVERTINIMAS

Lietuvos edukologijos universiteto studijų programa *Vokiečių filologija* (valstybinis kodas – 612X13014) vertinama teigiamai.

Eil. Nr.	Vertinimo sritis	Srities įvertinimas, balais*
1.	Programos tikslai ir numatomi studijų rezultatai	2
2.	Programos sandara	2
3.	Personalas	3
4.	Materialieji ištekliai	3
5.	Studijų eiga ir jos vertinimas	2
6.	Programos vadyba	2
	Iš viso:	14

* 1 – Nepatenkinamai (yra esminių trūkumų, kuriuos būtina pašalinti)

2 – Patenkinamai (tenkina minimalius reikalavimus, reikia tobulinti)

3 – Gerai (sistemiškai plėtojama sritis, turi savitų bruožų)

4 – Labai gerai (sritis yra išskirtinė)

Grupės vadovas:
Team Leader:

Doc. dr. Nijolė Merkienė

Grupės nariai:
Team members:

Prof. habil. dr. Audronė Juodaitytė

Prof. dr. Jolita Šliogerienė

Doc. dr. Alma Imbrasienė

Jurgita Mikutyte

Jolanta Grakauskaitė